

ПРИГОВОР

ŽALBA NA REŠENJE O PROGLAŠENJU IZBORNE LISTE „ALEKSANDAR VUČIĆ – VOJVODINA NE SME DA STANE

17.55
Jm

Na osnovu člana 79. st. 2 Pokrajinske skupštinske odluke o izboru poslanika u Skupštinu APV, blagovremeno ulažem progovor na rešenje Pokrajinske izborne komisije (PIK) br.013-41/2023-01 od 17. novembra 2023. godine o proglašenju izborne liste „Aleksandar Vučić – Vojvodina ne sme da stane“, uz predlog da se ista poništi i vrati na ispravku podnosiocu te liste.

Izborna lista kandidata poslanika za Skupštinu APV Koalicije „Aleksandar Vučić – Vojvodina ne sme da stane“, ne sadrži podatak, a za razliku od dokumenta iste koalicije za republičke izbore koji je objavljen na veb- prezentaciji Republičke izborne komisije, o tome ko je podnosila ove izborne liste. Tako se ne zna da li je nju podneo zastupnik političke stranke ili liče koje je on ovlastio za podnošenje izborne liste ili je to liče koje je koalicionim sporazumom ovlašćeno za podnošenje izborne liste. O napred iznetom se ne govori na bilo koji način ni u osporenom rešenju.

Uvidom u spisak svih 120 kandidata, može se zaključiti da nosilac ove liste nije kandidat za poslanika Skupštine APV, pa bi i zbog toga bilo neophodno da se javnosti prezentira pismena saglasnost nosioca ove liste da se u nazivu liste upotrebi njegovo ime uključujući i podatak o mestu njegovog prebivalista ukoliko on nije potpisao drugi dokument koji se predaje uz izbornu listu, a čije se potpisivanje smatra davanjem saglasnosti da se njegovo lično ime upotrebi u nazivu izborne liste. O ovom uslovu iz članova 69 i 71. tačka 6. Pokrajinske skupštinske odluke o izboru poslanika u Skupštinu APV (Odluka), dakle za oženu valjanosti izborne liste PIK je morao da se izjasni i obrazloži ispunjenost ovog uslova u osporenom rešenju, tim pre što se u obrazloženju ovog rešenja obrazlaže kako je komisija utvrdila da je ispunjen uslov iz čl. 71. st. 1 tačka 5. Odluke, pa bi to bilo dosledno postupanje.

Da je to urađeno iz rešenja bi saznali da li nosilac liste potpisao neophodnu saglasnost i na koji način, zašto ga nema na spisku kandidata za poslanika i da li ima prebivalište na teritoriji APV. Istina, ovaj poslednji uslov je formalno obesmišljen kada je mese i po dana pre ovih izbora Skupština APV iznenada izmenila pomenutu Odluku i omogućila da nosilac liste za pokrajinske izbore ne mora imati prebivalište na teritoriji Pokrajine, što je poseban apsurd jer su zadržana sva druga rešenja koja pasivno i aktivno biračko pravo, članstvo u izbornim organima, pa čak i podršku birača izbornoj listi uslovljavaju prebivalištem na teritoriji APV.

Međutim, uz sve navedene nepravilnosti i nelogičnosti nisu u rang najspornijeg pravnog pitanja u slučaju proglašenja ove izborne liste. Ukoliko bi se na osnovu podataka koji za javnost i za mene kao birača, nedostaju u ovom rešenju, ipak, utvrdilo da je nosilac osporene liste za pokrajinske izbore ipak potpisao neophodnu saglasnost za korišćenje njegovog imena kao nosioca liste, da li je to imenovani Aleksandar Vučić ukoliko je reč o aktuelnom predsedniku Republike Srbije, a prema važećem Ustavu i zakonima Republike Srbije, smeo učiniti i da PIK krši navedene propise ukoliko donesi rešnje sa takvom sadržinom?

Kao i u slučaju nekoliko prigovora koje su birači podneli protiv sličnog rešenja RIK-a, a koji svi odbijeni kao neosnovani rešenjem uz kratko obrazloženje da se ovaj organ izjašnjava isključivo o Zakonu o izboru narodnih poslanika (ZINP), smatram da su ovi prigovori osnovani. Takođe, da Upravni sud nije valjano postupio kada je po žalbi jednog od podnosilaca prigovora doneo odbijajuću presudu zaključujući da odredbama ZINP-a „nije propisano da liče koje je predsednik Republike ne može dati pismenu saglasnost da se u nazivu izborne liste i koalicije upotrebi njegovo ime“, jer to nije ono šta se osporava.

Argumentacija iz presude Upravnog suda da ZINP nije propisao da predsednik Republike ne može dati saglasnost da se njegovo ime upotrebi za nosioce liste je toliko formalistička i površna, da jednako tako i tim pre, svako ko poznaje i uvažava ustavnopravni i zakonski položaj predsednika Republike, može da postavi kontra-pitanje – a gde piše da to može i na osnovu kojih odredaba? Na osnovu čega treba da sude sudovi, a odluke da donose nezavisni i samostalni državni organi, ukoliko to ne čine na osnovu Ustava, potvrđenih međunarodnih ugovora, zakona, opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava i drugih opštih akata, donetih u skladu sa zakonom (čl. 144 Ustava)?

Ističem da je navedenom odlukom PIK-a o proglašenju izborne liste „ALEKSANDAR VUČIĆ – Vojvodina ne sme da stane“ prekršen čl. 111 Ustava u kome je definisano da „predsednik Republike izražava državno jedinstvo Republike Srbije“. Jedna politička stranka ili grupa koja ne predstavlja celokupnu državu, pa na ovaj način predsednik deli građane Republike Srbije i direktno radi na podrivanju i rušenju državnog jedinstva. To je i kršenje člana 112 Ustava (Nadležnosti predsednika Republike, od kojih je prva da predstavlja Republiku Srbiju u zemlji i u inostranstvu), čime se izbori poslanika za Narodnu skupštinu čine unapred nelegitimnim.

Dodajemo da se radi i o kršenju čl. 4 Ustava o načelu podele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku, čiji se odnos zasniva na međusobnom proveravanju i ravnoteži (koja se sistemski kompromituje ukoliko aktuelni najviši predstavnik suverenosti i izvršne vlasti predvodi kampanju bilo koje stranke za izbor zakonodavne vlasti i lokalnu samoupravu) i člana 115 Ustava prema kojem: „Predsednik Republike ne može obavljati drugu javnu funkciju ili profesionalnu delatnost.“

Da bi se ova vrlo važna stvar za legitimitet predstojećih izbora potpuno razjasnila dana 17. novembra 2023. godine zvanično sam se obratio pisanim podneskom - prijavom Agenciji za sprečavanje korupcije da utvrdi da li joj se do sada povodom do sada ostvarenih aktivnosti Aleksandra Vučića u izbornim aktivnostima i kampanji i mogućeg sukoba interesa kao predsednika Republike, uz pitanje da li se on obratio Agenciji nakon ponovnog izbora na funkciju predsednika Republike 2022. godine i u zakonskom roku od 5 dana prijavio svoju funkciju predsednika SNS i zatražio njihovo mišljenje.

Činjenica je da su na prethodnim izborima koji su zajedno sa predsedničkim održani 3. aprila 2022. godine, saglasno odredbama ZINP-a koji je donet početkom te godine, sve izborne liste SNS-a nosile ime Aleksandar Vučić, pretpostavljam zbog toga što je u čl. 69 st.5 ovog Zakona uneta odredba da „nosilac liste može biti i liče koje je kandidat za drugi državni organ, odnosno kandidat ili nosilac liste za izbor organa APV ili jedinice lokalne samouprave za koju se istovremeno sprovode izbori“.

Međutim, ova odredba je i tada samo naizgled (2022. je konkurisao za novi mandat sa funkcije predsednika Republike, pa nije bio samo „kandidat za drugi državni organ“!) opravdavala nakaradnu i apsurdnu postavku da Aleksandar Vučić kao predsednik Republike može da bude nosilac svih izbornih lista. U pogledu predstojećih izbora uopšte se ne radi o istovremenom sprovođenju predsedničkih i nekih drugih izbora, pa je i dosadašnji pravni stav nadležnih organa da listu za parlamentarne i lokalne izbore može da predvodi predsednik Republike i da može neposredno da vodi izbornu kampanju – apsolutno pogrešan. Da je prethodno tražio i dobio pozitivno mišljenje Agencije ili podneo ostavku na tu funkciju, to bi onda možda bilo moguće.

Svojim nastupima na mitinzima SNS u Leskovcu 5. novembra, u Pirotu i u Smederevu 11. novembra, te u svojim nastupima o ovoj temi na javnom servisu, medijima sa nacionalnom frekvencijom, pa i na društvenim mrežama, Aleksandar Vučić je kao predsednik Republike Srbije višestruko prekršio član 40 Zakona o sprečavanju korupcije. Držao je stranačke govore i time pomogao da izborna lista SNS za parlament dobije što više glasova/poslanika. Tako je sebe zaštitio od kažnjivosti za kršenje Ustava o čemu odlučuju poslanici.

Norme člana 40 ovog Zakona koje su prekršene su: javni funkcioner je dužan da javni interes ne podredi privatnom, da se pridržava propisa koji uređuju njegova prava i obaveze i da održava poverenje građana u savesno i odgovorno obavljanje javne vlasti. U pitanju su i norme iz st. 2 i 3 istog člana. Biro za društvena istraživanja stoga smatra da Aleksandar Vučić, davanjem imena listi SNS daje svoj visoki rejting, koji je nastao u neregularnim medijskim uslovima nesakrotonisane medijske propagande u kojoj je predstavljen sa 90 odsto u centralnim informativnim emisijama.

Tu dolazimo i do toga da je Aleksandar Vučić prekršio i odredbe Zakona o sprečavanju korupcije u delu o nespojivosti članstva i funkcije u političkom subjektu. Sve vreme nije jasno da li on nastupa kao predsednik Republike ili stranački aktivista, što je prema odredbama zakona uvek dužan da naglasi. Suprotno čl. 50 st. 5 Zakona o sprečavanju korupcije, predsednik Republike je već koristio je javne skupove na kojima učestvuje i susrete koje ima u svojstvu javnog funkcionera za promociju političkih stranaka i njihovih izbornih programa, te poziva birače da za njih glasaju na izborima. S obzirom da je izborna kampanja u toku, Agencija je dužna da me u roku od 5 dana obavesti o svom mišljenju i da li pokreće postupak po službenoj dužnosti.

Zbog svega iznetog, predlažem da se osporeno Rešenje o Pokrajinske izborne komisije br.013-41/2023-01 od 17. novembra 2023. godine o proglašenju izborne liste „Aleksandar Vučić – Vojvodina ne sme da stane“, poništi i vrati na ispravku podnosiocu te liste.

Podnosilac prigovora:

Savo Đurđić,